

به نام خدا

اختلالات یادگیری و راه های بهبود تمرکز و توجه در دانش آموزان

مولفان :

سحر خلیج

آزاده عباسیان چوری

نفیسه داسدار

بهناز ابراهیمی ملایوسفی

معصومه خلیج

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: خلیج، سحر، ۱۳۸۰
عنوان و نام پدیدآور: اختلالات یادگیری و راه‌های بهبود تمرکز و توجه در دانش‌آموزان/
مولفان سحر خلیج، آزاده عباسیان چوری، نفیسه داسدار، بهناز ابراهیمی ملایوسفی، معصومه خلیج.
مشخصات نشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۳۴ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۵۵-۰۱۵-۶
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: دانش‌آموزان - اختلالات یادگیری - بهبود تمرکز و توجه
شناسه افزوده: عباسیان چوری، آزاده، ۱۳۶۶
شناسه افزوده: داسدار، نفیسه، ۱۳۶۹
شناسه افزوده: ابراهیمی ملایوسفی، بهناز، ۱۳۵۲
شناسه افزوده: خلیج، معصومه، ۱۳۴۵
رده بندی کنگره: Q۳۴۹
رده بندی دیویی: ۰۰۷/۰
شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۲۷۷۶۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: اختلالات یادگیری و راه‌های بهبود تمرکز و توجه در دانش‌آموزان
مولفان: سحر خلیج - آزاده عباسیان چوری - نفیسه داسدار
بهناز ابراهیمی ملایوسفی - معصومه خلیج
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه‌آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳
چاپ: زبرجد
قیمت: ۱۳۴۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۵۵-۰۱۵-۶
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

پیشگفتار.....	۹
فصل اول: مقدمه‌ای بر اختلالات یادگیری.....	۱۳
اختلالات یادگیری در فرهنگ‌های مختلف.....	۱۳
ضرورت مداخله زودهنگام.....	۱۴
مروری بر دیدگاه‌های نظری مرتبط با اختلالات یادگیری.....	۱۵
فصل دوم: انواع اختلالات یادگیری و ویژگی‌های آن‌ها.....	۱۷
اختلال در خواندن (دیسلکسی).....	۱۷
اختلال در نوشتن (دیسگرافی).....	۱۸
اختلال در ریاضی (دیسکالکولی).....	۱۹
اختلالات زبان گفتاری و درک مطلب.....	۱۹
اختلال در حافظه و یادآوری.....	۲۰
اختلال در پردازش شنیداری.....	۲۱
اختلال در پردازش دیداری.....	۲۲
اختلالات سازمان‌دهی و برنامه‌ریزی.....	۲۳
ویژگی‌های رفتاری کودکان با اختلال یادگیری.....	۲۴
ارتباط اختلال یادگیری با بیش‌فعالی و نقص توجه.....	۲۴
شناسایی همپوشانی اختلالات.....	۲۶
چالش‌های تحصیلی خاص هر نوع اختلال.....	۲۷
عملکرد اجتماعی و بین‌فردی در کودکان دارای اختلال.....	۲۸
نقش اضطراب در تشدید علائم اختلال یادگیری.....	۲۹
ابزارهای بالینی تشخیص اختلالات یادگیری.....	۳۰

فصل سوم: تمرکز و توجه در فرایند یادگیری..... ۳۳

تعریف تمرکز و انواع توجه ۳۳

اهمیت توجه در یادگیری ۳۴

مغز و مکانیزم‌های عصبی تمرکز ۳۴

عوامل تأثیرگذار بر توجه در کودکان ۳۵

توجه انتخابی و تقسیم‌شده ۳۶

انواع اختلالات توجه و تمرکز ۳۷

نقش خواب و تغذیه در تمرکز ۳۸

تأثیر محیط آموزشی بر توجه ۳۹

تفاوت بین بی‌توجهی طبیعی و اختلال تمرکز ۴۰

تأثیر وسایل دیجیتال بر تمرکز ۴۱

نقش هیجان‌ها در نوسانات توجه ۴۲

تأثیر اضطراب امتحان بر تمرکز ۴۳

رابطه بین توجه و انگیزش ۴۴

تأثیر ارتباطات خانوادگی بر تمرکز کودک ۴۶

تمرکز در گروه‌های سنی مختلف ۴۷

فصل چهارم: روش‌های ارزیابی و تشخیص اختلالات یادگیری..... ۴۹

اصول ارزیابی روان‌شناختی ۴۹

آزمون‌های استاندارد شناسایی اختلالات ۵۰

چک‌لیست‌های رفتاری برای معلمان و والدین ۵۱

مصاحبه‌های بالینی و تربیتی ۵۲

نقش روان‌سنجی در تشخیص دقیق ۵۳

تست‌های تشخیصی برای اختلالات خاص ۵۴

۵۵ بررسی زمینه‌های خانوادگی و پزشکی
۵۶ مشاهده مستقیم در محیط آموزشی
۵۸ ارزیابی چندبعدی با مشارکت تیم آموزشی
۵۹ تحلیل عملکرد تحصیلی در مقاطع مختلف
۶۰ تفکیک اختلالات یادگیری از تنبلی تحصیلی
۶۱ گزارش‌نویسی تشخیصی مؤثر
۶۲ نقش معلمان در ارجاع برای ارزیابی
۶۳ ارزیابی‌های تخصصی توجه و تمرکز
۶۴ سنجش پیوسته برای بررسی پیشرفت درمانی
۶۷ فصل پنجم: مداخلات آموزشی و راهبردهای بهبود یادگیری
۶۷ طراحی برنامه‌های فردی آموزشی (IEP)
۶۸ روش‌های تدریس چندحسی
۶۹ استفاده از ابزارهای کمک‌آموزشی
۷۰ فنون ساده‌سازی مطالب درسی
۷۱ استفاده از یادداشت‌برداری تصویری
۷۲ آموزش مهارت‌های پایه‌ای خواندن، نوشتن و ریاضی
۷۳ اهمیت بازخورد فوری و سازنده
۷۴ استفاده از تکنولوژی در آموزش دانش‌آموزان دارای اختلال
۷۵ تکنیک‌های تقویت حافظه
۷۶ راهکارهای ارتقاء درک مطلب
۷۷ برنامه‌ریزی آموزشی مبتنی بر نقاط قوت
۷۸ راهبردهای مقابله‌ای برای دانش‌آموزان
۷۹ آموزش خودتنظیمی در یادگیری

فصل ششم: راه‌های بهبود تمرکز و توجه در دانش‌آموزان ۸۱

۸۱ تمرین‌های تقویت تمرکز

۸۲ بازی‌های شناختی برای افزایش توجه

۸۳ تکنیک‌های تنفس و آرام‌سازی ذهن

۸۴ ایجاد برنامه روزانه منظم

۸۵ استفاده از روش پومودورو برای مطالعه

۸۶ کاهش عوامل حواس‌پرتی در محیط

۸۷ یادگیری در فواصل زمانی کوتاه

۸۸ روش‌های انگیزشی برای حفظ تمرکز

۸۹ تغذیه مناسب برای عملکرد مغزی

۹۰ نقش ورزش در بهبود توجه

۹۱ تکنولوژی و اپلیکیشن‌های مفید تمرکزی

۹۲ استفاده از موسیقی ملایم در زمان مطالعه

۹۳ نقش هدف‌گذاری در افزایش تمرکز

۹۴ آموزش ذهن‌آگاهی (Mindfulness)

۹۵ تمرین‌های تمرکز دیداری و شنیداری

فصل هفتم: نقش خانواده، مدرسه و جامعه در حمایت از دانش‌آموزان ۹۷

۹۷ نقش والدین در مدیریت اختلالات یادگیری

۹۸ راهکارهای ارتباط مؤثر خانواده با مدرسه

۹۹ آموزش خانواده‌ها برای تقویت عملکرد تحصیلی کودک

۱۰۰ حمایت عاطفی و روانی از کودک

۱۰۱ نقش مشاوران و روان‌شناسان مدرسه

۱۰۲ فرهنگ‌سازی برای پذیرش تفاوت‌های یادگیری

۱۰۳	طراحی محیط آموزشی حمایتی
۱۰۴	نقش معلم در بهبود توجه و یادگیری
۱۰۶	آموزش معلمان برای برخورد تخصصی
۱۰۷	مشارکت فعال نهادهای اجتماعی
۱۰۸	همکاری چندرشته‌ای در درمان
۱۰۹	گروه‌های حمایتی والدین و مربیان
۱۱۰	نقش رسانه در آگاهی‌بخشی
۱۱۱	برگزاری کارگاه‌های آموزشی
۱۱۲	مداخلات سطح مدرسه برای ارتقاء کیفیت یادگیری
۱۱۵	فصل هشتم: مطالعات موردی و تجارب موفق
۱۱۵	معرفی دانش‌آموزان با اختلالات یادگیری مشخص
۱۱۶	روند ارزیابی و تشخیص هر مورد
۱۱۷	مداخلات اجراشده و نتایج به‌دست‌آمده
۱۱۸	نقش والدین در بهبود عملکرد کودک
۱۱۹	تغییر نگرش معلمان و تأثیر آن
۱۲۱	تحلیل قبل و بعد از مداخلات آموزشی
۱۲۲	مشکلات جانبی عاطفی و رفتاری
۱۲۳	ابزارهای کمک‌آموزشی استفاده‌شده
۱۲۴	نقش مشاور مدرسه در فرآیند بهبودی
۱۲۵	مداخلات گروهی و فردی
۱۲۶	تجربه استفاده از بازی‌درمانی و هنردرمانی
۱۲۷	همکاری با درمانگران خارج از مدرسه
۱۲۷	تحلیل عوامل موفقیت‌آمیز در هر مطالعه موردی

۱۲۹	منابع و ماخذ
۱۲۹	منابع فارسی
۱۳۱	منابع انگلیسی

پیشگفتار

در دنیای امروز که تحصیل و آموزش بخش جدایی‌ناپذیر از زندگی انسان‌ها محسوب می‌شود، توجه به نیازهای ویژه تحصیلی و شناخت دقیق مشکلات یادگیری در دانش‌آموزان، از اهمیت بسیاری برخوردار است. اختلالات یادگیری از جمله مسائلی هستند که می‌توانند بر رشد تحصیلی و اجتماعی کودکان تأثیرگذار باشند. این اختلالات که در بسیاری از مواقع نادیده گرفته می‌شوند، می‌توانند در صورت عدم شناسایی و درمان به مشکلات طولانی‌مدتی منجر شوند. از این رو، شناخت دقیق این اختلالات، نحوه شناسایی و ارزیابی آن‌ها، و همچنین روش‌های درمانی و آموزشی مؤثر برای این دانش‌آموزان از اولویت‌های آموزشی و روان‌شناختی در سطح جهانی قرار گرفته است.

اختلالات یادگیری به مجموعه‌ای از مشکلات در پردازش اطلاعات و یادگیری اشاره دارد که در برخی از کودکان و نوجوانان دیده می‌شود. این اختلالات می‌توانند در زمینه‌های مختلفی همچون خواندن، نوشتن، ریاضی، و حتی توجه و تمرکز ظاهر شوند. به طور معمول، دانش‌آموزانی که دچار این اختلالات هستند، به دلیل مشکلاتی که در پردازش و ذخیره‌سازی اطلاعات دارند، در مقایسه با همسالان خود در یادگیری با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند. اما نکته‌ای که در این زمینه باید مورد توجه قرار گیرد، این است که اختلالات یادگیری به هیچ‌وجه به معنی ناتوانی در یادگیری نیستند. بسیاری از این کودکان و نوجوانان قادر به یادگیری هستند، اما روش‌های آموزشی استاندارد ممکن است برای آنان کارآمد نباشند. بنابراین، نیاز به رویکردهای خاص و مداخلات آموزشی شخصی‌سازی شده ضروری است.

این کتاب به بررسی اختلالات یادگیری در دانش‌آموزان پرداخته و سعی دارد با ارائه یک چارچوب جامع، روش‌های شناسایی، ارزیابی و مداخلات آموزشی مناسب را برای معلمان، والدین، مشاوران و حتی خود دانش‌آموزان معرفی کند. از آنجا که اختلالات یادگیری در هر کودک به‌طور خاص و متفاوت بروز می‌کند، هیچ‌گونه راه‌حل یکتا و جهانی برای تمام این مشکلات وجود ندارد. بلکه هر دانش‌آموز نیاز به یک برنامه آموزشی فردی (IEP) و یا روش‌های اختصاصی دارد که متناسب با نیازها و ویژگی‌های فردی او طراحی شده باشد. لذا در این کتاب، تلاش شده است تا ضمن معرفی انواع مختلف اختلالات یادگیری، روش‌های مختلف درمانی و آموزشی که برای هر اختلال خاص مناسب است، توضیح داده شود.

در فصول ابتدایی این کتاب به معرفی انواع مختلف اختلالات یادگیری پرداخته‌ایم. این اختلالات می‌توانند در حوزه‌های مختلفی چون اختلالات خواندن (دیسلکسیا)، نوشتن (دیسگرافیا)، ریاضیات (دیسکلکولیا) و اختلالات توجه و تمرکز مانند ADHD باشند. تشخیص دقیق و شناسایی به موقع این اختلالات از اهمیت زیادی برخوردار است، زیرا هر چه زودتر این مشکلات شناسایی شوند، درمان و مداخلات آموزشی مؤثرتر خواهند بود. علاوه بر این، در این بخش‌ها به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان مبتلا به اختلالات یادگیری نیز اشاره شده است. چرا که هر فرد ویژگی‌ها و نیازهای خاص خود را دارد که باید در فرآیند درمان و آموزش به آن‌ها توجه شود.

یکی از مهم‌ترین بخش‌های کتاب به مداخلات آموزشی اختصاص دارد. در این فصول، روش‌ها و راهبردهای مختلفی برای بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان با اختلالات یادگیری ارائه شده است. این روش‌ها شامل تکنیک‌های تدریس چندحسی، استفاده از ابزارهای کمک‌آموزشی، یادداشت‌برداری تصویری، و آموزش مهارت‌های پایه‌ای همچون خواندن، نوشتن و ریاضی هستند. این تکنیک‌ها به معلمان این امکان را می‌دهند که با استفاده از روش‌هایی متنوع و متناسب با نیازهای دانش‌آموزان، فرآیند یادگیری را برای آن‌ها تسهیل کنند. در این بخش، همچنین به اهمیت استفاده از تکنولوژی در فرآیند آموزش و یادگیری اشاره شده است. استفاده از اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارهای آموزشی می‌تواند به افزایش تمرکز و تقویت حافظه دانش‌آموزان کمک کند.

یکی دیگر از مباحث مهم در این کتاب، توجه به نقش خانواده و مدرسه در حمایت از دانش‌آموزان با اختلالات یادگیری است. این دو بخش از جامعه در فرآیند درمان و آموزش کودکان مبتلا به اختلالات یادگیری، نقش بسیار مهمی دارند. والدین می‌توانند با حمایت عاطفی و روانی از فرزندان خود، زمینه‌های بهبود عملکرد تحصیلی آن‌ها را فراهم کنند. همچنین، همکاری مؤثر میان مدرسه و خانواده می‌تواند بر کاهش اضطراب و استرس‌های تحصیلی دانش‌آموزان اثرگذار باشد. در این بخش، علاوه بر اشاره به راهکارهای ارتباط مؤثر میان خانواده و مدرسه، اهمیت فرهنگ‌سازی برای پذیرش تفاوت‌های یادگیری نیز مورد بررسی قرار گرفته است.

در نهایت، این کتاب به روش‌های تقویت تمرکز و توجه در دانش‌آموزان پرداخته است. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی که دانش‌آموزان مبتلا به اختلالات یادگیری با آن مواجه هستند، مشکل در تمرکز و حفظ توجه است. در این راستا، استفاده از روش‌هایی مانند تمرین‌های تقویت تمرکز، بازی‌های شناختی، تکنیک‌های تنفس و آرام‌سازی ذهن و برنامه‌ریزی مناسب برای مطالعه می‌تواند کمک‌کننده باشد. این روش‌ها به دانش‌آموزان کمک می‌کنند تا در محیط‌های آموزشی

به طور مؤثرتری شرکت کنند و یادگیری خود را بهبود بخشند. همچنین، تأثیر تغذیه مناسب و ورزش بر افزایش تمرکز نیز در این بخش مورد بررسی قرار گرفته است.

در مجموع، هدف این کتاب آگاهی بخشی به معلمان، والدین و مشاوران است تا با شناخت دقیق تر و بهتر اختلالات یادگیری، بتوانند به شکلی مؤثرتر در حمایت از دانش آموزان مبتلا به این اختلالات عمل کنند. با توجه به اینکه این اختلالات ممکن است در هر فرد به شکلی متفاوت و منحصر به فرد نمایان شوند، استفاده از روش های آموزشی متنوع و شخصی سازی شده از اهمیت ویژه ای برخوردار است. علاوه بر این، توجه به نیازهای عاطفی و روانی دانش آموزان و ایجاد یک محیط آموزشی حمایتی و مثبت، می تواند بهبود قابل توجهی در فرآیند یادگیری این دانش آموزان ایجاد کند. این کتاب به عنوان یک منبع جامع در زمینه اختلالات یادگیری و روش های بهبود آنها، می تواند به عنوان یک راهنما برای تمامی افرادی که در این زمینه فعالیت می کنند، مورد استفاده قرار گیرد.

فصل اول:

مقدمه‌ای بر اختلالات یادگیری

اختلالات یادگیری در فرهنگ‌های مختلف

نگرش هر فرهنگ نسبت به یادگیری و ناتوانی‌های مرتبط با آن، بر نحوه شناسایی و برخورد با اختلالات یادگیری اثر می‌گذارد. در برخی فرهنگ‌ها، عملکرد تحصیلی بالا به شدت ارزش‌گذاری می‌شود، به طوری که هرگونه ضعف در یادگیری به عنوان شکست شخصی یا تنبلی در نظر گرفته می‌شود. این دیدگاه می‌تواند مانعی جدی برای شناسایی دقیق و حمایت صحیح از دانش‌آموزان باشد.

در مقابل، برخی جوامع رویکردی همدلانه‌تر نسبت به یادگیری دارند و تنوع در سبک‌های یادگیری را می‌پذیرند. در چنین جوامعی، نظام آموزشی بیشتر بر توانمندسازی فردی تمرکز می‌کند تا سنجش صرف. این فضاها برای کودکان با اختلالات یادگیری فرصت‌های بیشتری برای رشد فراهم می‌کنند.

همچنین عوامل فرهنگی می‌توانند در تعریف و تشخیص اختلالات نقش داشته باشند. برای مثال، کودکانی که به زبان دوم آموزش می‌بینند ممکن است در مهارت‌های زبانی ضعف داشته باشند که الزماً نشانه اختلال نیست، اما در برخی نظام‌های آموزشی به اشتباه به عنوان اختلال یادگیری شناسایی می‌شود. این موضوع اهمیت حساسیت فرهنگی در ارزیابی‌های روان‌شناختی را نشان می‌دهد.

برداشت‌های فرهنگی از نقش والدین نیز می‌تواند بر واکنش خانواده نسبت به اختلال تأثیر بگذارد. در جوامعی که والدین خود را مسئول موفقیت کامل فرزند می‌دانند، احساس گناه و سرزنش ممکن است مانع پیگیری درمانی شود. در مقابل، جوامعی که آموزش را یک فرآیند تعاملی می‌دانند، پذیرش و پیگیری بیشتری از خود نشان می‌دهند.

شناخت تفاوت های فرهنگی در این حوزه، برای متخصصان، مربیان و برنامه ریزان آموزشی ضروری است. این آگاهی کمک می کند که مداخلات طراحی شده نه تنها مؤثر بلکه متناسب با زمینه فرهنگی فرد باشند، تا کودک احساس تعلق و پذیرش بیشتری تجربه کند.

ضرورت مداخله زودهنگام

مداخله زودهنگام یکی از مهم ترین عوامل در بهبود روند یادگیری کودکانی است که با اختلالات یادگیری مواجه اند. وقتی مشکلات در همان سال های اولیه تحصیلی یا حتی پیش دبستانی شناسایی شوند، فرصت بیشتری برای به کارگیری روش های حمایتی مؤثر وجود خواهد داشت. این کار از تثبیت رفتارهای نادرست و تقویت الگوهای غلط جلوگیری می کند.

هرچه اختلال یادگیری مدت بیشتری شناسایی نشده باقی بماند، پیامدهای روانی و تحصیلی آن پیچیده تر می شود. دانش آموز ممکن است اعتماد به نفس خود را از دست بدهد، به دلیل تجربیات منفی از مدرسه فاصله بگیرد یا دچار اضطراب و افسردگی شود. مداخله در مراحل ابتدایی، مسیر آموزش را با چالش های کمتری همراه می سازد.

در مداخلات زودهنگام، تمرکز بر توانمندسازی کودک و استفاده از شیوه های آموزش جایگزین است. برای مثال، آموزش چندحسی، تکنیک های تقویت تمرکز، یا استفاده از بازی های آموزشی می تواند کارآمد باشد. این رویکردها نه تنها به بهبود یادگیری کمک می کنند، بلکه لذت یادگیری را نیز افزایش می دهند.

همکاری بین خانواده، مدرسه و متخصصان در این مرحله از اهمیت زیادی برخوردار است. اگر اطلاعات به درستی به اشتراک گذاشته شوند و حمایت متقابل صورت گیرد، کودک در محیطی هماهنگ رشد خواهد کرد. این هماهنگی یکی از کلیدهای موفقیت در روند درمانی است.

تأکید بر غربالگری اولیه، آموزش والدین و معلمان، و توسعه برنامه های مداخله ای متناسب با نیازهای فردی، باعث می شود فرصت هایی برای جبران ناتوانی ها فراهم شود. این موضوع، پایه ای محکم برای پیشرفت تحصیلی و روانی کودک ایجاد می کند.

مروری بر دیدگاه‌های نظری مرتبط با اختلالات یادگیری

مطالعه اختلالات یادگیری بر پایه نظریه‌های متنوع روان‌شناختی، عصب‌شناختی و آموزشی شکل گرفته است. هر کدام از این نظریه‌ها به تبیین علل، نشانه‌ها و راهکارهای مداخله پرداخته‌اند. یکی از قدیمی‌ترین دیدگاه‌ها، نظریه پردازش اطلاعات است که به نحوه دریافت، ذخیره و بازیابی اطلاعات در مغز می‌پردازد.

نظریه‌های رفتاری، اختلالات یادگیری را به عنوان رفتارهای آموخته‌شده‌ای در نظر می‌گیرند که با پاداش و تقویت، تغییرپذیر هستند. در این دیدگاه، آموزش مهارت‌های خاص با استفاده از تقویت مثبت و حذف رفتارهای نامطلوب از اهمیت برخوردار است. این رویکرد در درمان بسیاری از مشکلات یادگیری در سال‌های گذشته به کار گرفته شده است.

نظریه‌های شناختی به نقش فرآیندهای ذهنی مانند توجه، حافظه و زبان در یادگیری توجه دارند. این دیدگاه بر این باور است که ضعف در یکی از این حوزه‌ها می‌تواند سبب اختلال در عملکرد تحصیلی شود. تمرکز بر آموزش راهبردهای شناختی مانند خلاصه‌سازی، تصویرسازی و خودنظارتی، بخش مهمی از مداخلات مبتنی بر این نظریه است.

در سال‌های اخیر، نظریه‌های عصب‌روان‌شناختی نیز گسترش یافته‌اند. این نظریه‌ها با تکیه بر تصویربرداری مغزی و داده‌های زیستی، به دنبال یافتن ساختارها و کارکردهای مغزی مرتبط با یادگیری هستند. این رویکرد به ویژه در درک اختلالاتی مانند نارساخوانی یا نقص توجه مؤثر بوده است.

ترکیب بین‌نظریه‌ای یا رویکرد تلفیقی نیز در میان متخصصان رایج شده است. این رویکرد با در نظر گرفتن جنبه‌های زیستی، روانی و محیطی، به دیدی جامع‌تر از اختلالات یادگیری دست یافته است. استفاده از این دیدگاه می‌تواند پایه‌گذار برنامه‌های درمانی متعادل‌تر و متناسب با نیازهای چندجانبه کودک باشد.